

מסורת הש"ס

(א) אלהות פ"ג מ"י נדה
 (ב) ו'ל' דקמן
 (ג) ב'ה' ל' שבת כ"ב. מה.
 (ד) ו'פ' אשכולות של ענבים
 (ה) כרומין ע"ס זמורה.
 (ו) ע"כ ש"ן לך
 (ז) ו'שפירא רש"י א"ל

הגהות הב"ח

(א) ו'ש"י ד"ה היכי דמי
 וד"ה שמייה וד"ה מחממה
 כשרה הד"א:

מוסף רש"י

טפח על טפח ברום
 טפח. אהל קטן טפח
 טפח אורן וטפח רואב
 ורום חלון טפח, מביא
 את הטומאה. אם כות
 מן המט נזד זה וכל
 נזד זה הוה טמא כלי
 מחמת אהל המט (נדה כו.)
 ודורצין בפני הטומאה.
 אם טומאה תחתיו וכל
 על גביו הכלי טמור, ולפי
 נקט על רום טפח דהוה
 חלל רומי פחות מטפח
 הוה טומאה לזאת וכנגדו
 למעלה עד לרקיע טמא
 כדאמרין בעשר הרוטע
 (חולין קכז.) ולענין אטמיו
 טומאה נמי לא מיימי
 לזלזל אהל הוא (נדה
 שם.) סיכבה כהלכתה.
 לטובה (שבת פח.)
 ועיטרה. יפה (ביצה
 ז.) בקרימין. פחיה
 בריעות על נעשים שקורין
 אונזריין (שבת כב.)
 ובסדינין המצורירין.
 לנעם על פשתן (ביצה
 ז.) אפרסקין. פירסקין
 נלע"ו (שבת פח.)

רבינו חננאל

בין ששינוי העליונה
 כשרה ותחתונה פסולה,
 אמרי וכמה יהא בין
 סוכה לסוכה, כמה יהא
 חלל בין סכך לסכך
 ותהיה התחתונה פסולה.
 אמר רב הונא טפח,
 טפח. רב חסדא אמר
 ד' טפחים, שלא מצינו
 מקום פחות מר' טפחים.
 ושמאלא אמר עשרה
 טפחים, כהכשרה, כלומר
 אין התחתונה פסולה עד
 שהיה בעליונה הכשר
 סוכה. ודיוקין מדברי ר'
 יהודה דתני [אם] אין
 דיוקין בעליונה התחתונה
 כשרה, ואוקימנא בשאינה
 ראויה לדירה, מכלל
 דתנא קמא סבר אע"פ
 שאין העליונה ראויה
 לדירה כשרה, קשרה
 לשמואל. ושניין אין
 [ראויה] לדירה מרווחת,
 אבל ראויה לדירה על

סוכה פרק ראשון סוכה

י.

עין משפט
 נר מצוה

א א מ"י פ"ג מהלכו
 תומלתא מ"ה הלכה א:
 ב ב ג מ"י פ"ה מהל'
 סוכה הלכה כב סמג
 עשין מג טו"ע א"ח סי'
 מרכס סע"ף א:
 ב ד ה מ"י שם הלכה ז
 סמג שם טו"ע א"ח
 סי' מרכס סע"ף יט וסימן
 מרכס סע"ף ד:
 ד ו מ"י פ"ו מהלכות
 סוכה הלכה עז סמג
 שם טו"ע א"ח סימן
 מרכס סע"ף ז:

לענין רש"י

אובריין (אובריין).
 ברים מקיטוס
 ברוגמאות צבעוניות.
 גליטש"ש
 (גוגלישקין"ש). קישוטים
 רקומים בולטים.

רבינו חננאל (המשך)

די הדחק, [ד'] טפחים
 ודנה ע"י הדחק. היא.
 יורה אהא דאמרי במערכא
 כל שאין (העליונה)
 [התחתונה] יכולה לקבל
 ברים ונסכות של עליונה.
 כלי שנויא הכא והכא
 חזא, התם לדירה והכא
 לקבל, על ידי הדחק.
 פ"סא פרס עליה סדין
 מפני החמה או תחתיה
 מפני הגשם. דלא יהון
 טריפין וסוכה תתון על
 המטעמים בעידנא דאכול.
 או שפרס סדין על גבי
 הקטפות, שהן ד' קטפות
 [ב'] קצות המטה פסולה.
 אבל פורס הוא על
 גליטש המטה, שהן שנים
 באמצע המטה, כדגוסינן
 בירושלמי רב ביבי בשם
 ר' יוחנן שכן הוא עושה
 חלל באצילי ידו. כלומר
 אם הוא מכוסה בסדין
 ומעמיד שתי זרועותיו,
 ושתי ידיו עומדות על
 גופו והסדין עליהן, נמצא
 זרועותיו בולטין ועולין
 מצדדין כנקליט המטה
 והסדין עליהם. לפיכך על
 גבי נקליטין כשרה כי
 כזרועותיו הן חשוכין.
 פירש גאון קטפות ד'
 עומדין עומדין במטה,
 ועליהן מלמעלה ד'
 עומדין ברוחב ופורסין
 עליהן סדינין, ונקראין
 בבבל טראמה. נקליטין,
 שני עומדין עומדין,
 עשויין כפתח העשוי
 בפאת המטה שהיא
 מסגרתה, מפני צדדין.
 אמר רב חסדא זה ששינוי
 פסולה ודקא מפני הגשם
 אבל לנאותה כשרה.
 ואיתין לשינוי מהא דתניא,
 סיכבה כהלכתה ועיטרה
 בקרימין ובסדינין המצורירין
 ותלה בה אגוזים אפרסקין
 כו', אסור להסתפק מהן

אמר רב הונא טפח. אע"ג דלקמן פרק הישן (דף כג): אמרינן
 כזות רמי הכא לא שייך:

שלא מצינו מקום פחות מר'. היינו לענין רשות היחיד וכרמלית
 כדפירש בקונטרס. ולענין גובה נמי אשכחן זריש חלון

(עירובין דף עו.) ליחצב כפתח:
 פירש ע"ה סדין מפני החמה.

כמו כמות צמחונת הגאונים
 הא דקמני פירס עליה סדין מפני
 החמה או תחתיה מפני הגשם פסולה
 היכא דחמתה מרובה מלכתה בלא
 סדין אבל אם יש בלתי מרובה
 מחמתה כשרה ואין הסדין פוסלתה
 והיינו כמו שפירשתי לעיל דאין
 מלטרף סכך פסול צהדי סכך כשר
 כיון דבלא פסול בלתי מרובה
 וכענין זה מפרש מפני החמה
 שמיצבת את הסכך ומתוך כך היה
 נעשה חמתה מרובה וכן תחתיה
 מפני הגשם ואם היו עלין נושרין היה
 חמתו מרובה והסדין מונע מליפול
 וכיון שהסדין גורם שעל ידו בלתי
 מרובה מחמתו פסול אבל לפירוש
 הקונטרס קשה דלמה יפסל מפני
 שמגין על האדם מפני החמה וכן
 הקיסמין מאי שנה מלנאותה ועוד
 מצינו לקמן פרק הישן (דף כז): בר'
 יוחנן צריזי אילעי כשהגיע חמה
 למרגלותיו עמד ופרס עליו סדין:
 עד

לדירה והיכי דמי דלא גבוה עשרה מכלל דתנא קמא סבר אע"פ שאינה
 ראויה לדירה פסולה כי אתא רב דימי אמר אמרי במערכא יאם אין התחתונה
 יכולה לקבל ברים וכסתות של עליונה התחתונה כשרה מכלל דתנא קמא
 סבר אע"פ שאינה ראויה לקבל פסולה איכא בינייהו דיכולה לקבל על
 ידי הדחק: **מתני'** פירס עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הגשם
 או שפירס ע"ג הקינוף פסולה אבל פורס הוא על גבי נקליט המטה:
גמ' אמר רב חסדא הלא שנו אלא מפני הגשם אבל לנאותה כשרה פשיטא
 מפני הגשם תנן מ"ד הוא הדין דאפילו לנאותה והאי דקתני מפני הגשם
 אורחא דמילתא קתני קמ"ל לימא מסייע ליה ^(א) סיכבה כהלכתה ועיטרה
 בקרימין ובסדינין המצורירין ותלה בה אגוזין שקדים אפרסקין ורמונים ^(ב) פרכילי
 ענבים ועטרות של שבולין יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן
 עד

ותפסול תחתונה משום סוכה תחת סוכה דלא נימא חד סוכה הוא: טפח. אבל צריך מטפח חד סוכה הוא: טפח על טפח ברום טפח
מציא אם הטומאה וחוצץ בפני הטומאה. הלכה למשה מסיני הוא אבל פחות מטפח לא מציא ולא חוצץ לא מציא את הטומאה [אם] טומאה
 תחת ראשו אחד וכלים תחת ראשו שני והיא קורה ורחבה טפח וראויה להציט טומאה לא מיימי משום דליכא רוס הפסק טפח
 ממנו ולקרקע ולא חוצץ אם יש כלי על גבה כנגד הטומאה אפילו עד לרקיע טמא דטומאה ראויה שאין לה אהל טפח בזקעת ועולה:
שלא מצינו מקום חשוב. להיות רשות לעצמו לא כרמלית ולא רה"י פחות מארבעה כדאמר ביציאות השבת (דף יא.) והכא נמי לאו רשות
 לעצמו היא לאקריי סוכה תחת סוכה: **כהכשרה כד פסולה.** משום שמי סוכות פסלה קרא וכי לית בה צעלונה כהכשר סוכה לאו סוכה
 היא ולא פסלה: אי נימא דיוקין ממש. שאין בה אדם: אטו דיוקין גרמי. מכל מקום סוכה תחת סוכה היא: אלא לאו שאינה ראויה
לדירה והיכי דמי דלא גבוה י' מלל דס"ק כו'. וקשיא לשמואל מדרבנן: כי אסא רב דימי אמר אמרי במערכא. האי אין ראויה לדירה
 דקאמר ר' יהודה לאו בשאין גבוה קאמר דא"כ לת"ק נמי כשרה אלא כשאין צריאה וחזקה לקבל כסתות וכרים של עליונה ולישן תחתונה
 כשרה מהאי טעמא דשמואל דכהכשרה כד פסולה וכיון דעליונה לא חזיא למידר בה שהרי אין תחתונה מקבלתה לא פסלה: ופרכינן **מלל**
דס"ק סבר כו'. סוף סוף שמע מינה דרבנן לית להו דשמואל והוא הדין לשאינה גבוהה כו': ומשיי איכא בינייהו כו'. דרבנן סברי
 כיון דיכולה לקבל בדוחק שם סוכה על העליונה ומיפסלא התחתונה ורבי יהודה סבר כיון דליכא תשמישא להדיא לאו שם סוכה עלה
 לעליונה: **ברתנ' הגשם.** שלא יהו עלין וקיסמין נושרין על שולמות סדין דבר המקבל טומאה הוא ופסול לסכך כדלקמן (דף יא.)
או שפירס על גבי קינוף. כלומר או אפילו לא פירס מפני הגשם אלא לוי על מטתו: על גבי קינוף. הן ד' קוידסין ל' רגלי המטה
 וגבוהין ומניח כלונסות מזה לזה על גביהן ופורס עליהן סדין ומרחיק מן הסכך דהשתא לא משום סכך בדבר המקבל טומאה מיפסלא
 דהא לאו לסוכי שטחם התם: פסולה. משום דאזינו יושב בסוכה דלהל מפרסין ביניהם: אבל פורס הוא על גבי נקליט המטה. שאין
 אלא שנים והן יוצאין בלמעט מטה אחד למראשותיה ואחד לרגליה ועומדין כלונסא מזה לזה ופורסין עליו סדין והוא משפיע לכלן ולכלן
 ומשום דאין לה גג טפח רחב למעלה לא מיקרי אהל: **גמ' ל"ש אלא מפני הגשם.** דשאי סכך להגין הלכך מפסיל משום מקבל טומאה:
אבל לנאותה. אין שם סכך עליה וכשירה. וי"מ טעמא דפסולה משום שני סככים ואי אפשר דא"כ לרב חסדא לא מפסיל אלא אם כן
 מופלג ד' דהא איהו אמר לעיל ארבעה וכיון דמיפלגי ד' תו לא מצי למימר אבל לנאותה כשרה דהא איהו פסיל לקמן [ע"ז] צנוי סוכה
 המופלגין ד' מן הסכך משום שני סככים: **בקרמין המצורירין.** מעשה אורג כגון צהדי צבעונין שקורין אונזריין: **ובסדינים**
המצורירין. שזרמן צולעת כגון מעשה רוקס או מעשה אורג שקורין גליטש"ש: ייגוס שמנים. נותנין כזכרות של זכריות לוי: